

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.2.2020 r.
COM(2020) 71 final

2020/0031 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 56. sesji Komisji Ekspertów ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych w ramach Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami w odniesieniu do niektórych zmian w załączniku C do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustanawiającej stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na posiedzeniu Komisji Ekspertów ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych („komisja ekspertów RID”) w ramach Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF) w związku z przewidywanym przyjęciem niektórych zmian przepisów technicznych i administracyjnych zawartych w załączniku do dodatku C do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), które mają zostać ustalone na forum wspomnianej komisji.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF)

Konwencja o międzynarodowym przewozie kolejami z dnia 9 maja 1980 r., zmieniona protokołem wileńskim z dnia 3 czerwca 1999 r. („COTIF”), jest umową międzynarodową, której umawiającymi się stronami są zarówno Unia, jak i 26 państw członkowskich (z wyjątkiem Cypru i Malty).

Unia Europejska przystąpiła do COTIF na mocy decyzji Rady 2013/103/UE z dnia 16 czerwca 2011 r.¹ Załącznik III do wspomnianej decyzji zawiera ustalenia wewnętrzne dla Rady, państw członkowskich i Komisji dotyczące procedur w ramach OTIF. Zgodnie z pkt 3.1 załącznika III do decyzji Rady 2013/103/UE, Komisja ma głosować w imieniu Unii w przypadku, gdy dany punkt porządku obrad dotyczy spraw podlegających wyłącznym kompetencjom Unii.

2.2. Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID)

Zgodnie z jej art. 7 COTIF obejmuje również między innymi załączniki, o których mowa w jej art. 6. W ich skład wchodzi „Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID)”, stanowiący załącznik C do Konwencji. RID ma zastosowanie, jeżeli nie złożono oświadczeń i zastrzeżeń zgodnie z odpowiednimi postanowieniami COTIF².

RID ma na celu uregulowanie międzynarodowego transportu towarów niebezpiecznych kolejami między państwami członkowskimi OTIF, które stosują przepisy RID (umawiające się państwa stosujące RID)³.

¹ Decyzja Rady 2013/103/UE z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzyrządową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) z dnia 9 maja 1980 r., zmienionej protokołem wileńskim z dnia 3 czerwca 1999 r. (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

² Art. 42 ust. 1 COTIF.

³ Obecnie liczba państw członkowskich OTIF wynosi 50, a liczba umawiających się państw stosujących RID to 45.

2.3. Komisja ekspertów RID

Komisja ekspertów RID jest organem utworzonym na mocy art. 13 ust. 1 lit. d) COTIF. Zgodnie z art. 18 COTIF komisja ekspertów RID podejmuje decyzje w sprawie propozycji mających na celu zmianę Konwencji. W jej skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich OTIF, które stosują RID, oraz Unii Europejskiej.

2.4. Planowany akt komisji ekspertów RID

Oczekuje się, że w dniu 27 maja 2020 r. komisja ekspertów RID podczas swojej 56. sesji przyjmie szereg zmian dostosowujących załącznik do RID do postępu naukowo-technicznego („planowany akt”).

Celem planowanego aktu jest zapewnienie bezpiecznego i pewnego transportu towarów niebezpiecznych kolejną poprzez aktualizację między innymi wykazu towarów niebezpiecznych dopuszczonych do przewozu, instrukcji pakowania, wykazu mających zastosowanie norm oraz innych wymogów technicznych mających zastosowanie do różnych środków ograniczających rozprzestrzenianie.

Międzynarodowe przepisy dotyczące transportu towarów niebezpiecznych zostały ustalone w ramach różnych międzynarodowych organizacji, takich jak OTIF, Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) i poszczególne wyspecjalizowane organy Organizacji Narodów Zjednoczonych, takie jak Podkomitet Ekspertów ONZ ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych w ramach Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ (ECOSOC). Ponieważ należy zachować zgodność między tymi przepisami, organizacje zaangażowane w te działania opracowały kompleksowy międzynarodowy system do celów koordynacji i harmonizacji. Przepisy są dostosowywane w dwuletnim cyklu.

W trakcie przygotowywania obecnych zmian zasięgnięto opinii dużej liczby ekspertów z sektora publicznego i prywatnego. Podczas opracowywania zmian odbyły się następujące spotkania techniczne:

- spotkania na forum Podkomitetu Ekspertów ONZ ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych w ramach Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ na:
 - 1) 51. sesji w Genewie w dniach 3–7 lipca 2017 r.;
 - 2) 52. sesji w Genewie w dniach 27 listopada–6 grudnia 2017 r.;
 - 3) 53. sesji w Genewie w dniach 25 czerwca–4 lipca 2018 r.;
 - 4) 54. sesji w Genewie w dniach 26 listopada–4 grudnia 2018 r.;
- spotkaniu komisji ekspertów RID i grupy roboczej ds. transportu towarów niebezpiecznych w ramach wspólnego posiedzenia EKG ONZ–OTIF na:
 - 1) jesiennej sesji w 2018 r. w Genewie w dniach 17–21 września 2018 r.;
 - 2) wiosennej sesji w 2019 r. w Bernie w dniach 18–22 marca 2019 r.,
 - 3) jesiennej sesji w 2019 r. w Genewie w dniach 17–26 września 2019 r.;
 - 4) (kolejne wspólne posiedzenie odbędzie się w Bernie w dniach 16–20 marca 2020 r.);
- spotkania w ramach stałej grupy roboczej komisji ekspertów RID na:
 - 1) 10. sesji w Krakowie w dniach 21–23 listopada 2018 r.;
 - 2) 11. sesji w Wiedniu w dniach 25–29 listopada 2019 r.

W trakcie tych spotkań poszczególne propozycje zmian były analizowane i rozpatrywane przez wyżej wymienione komisje ekspertów. W większości przypadków zalecane działanie

otrzymało jednomyślne poparcie. Niektóre propozycje zmian były zalecane przez większość ekspertów.

Art. 38 COTIF stanowi, że w celu wykonywania prawa głosu i prawa złożenia sprzeciwu, o których mowa w art. 35 § 2 i art. 35 § 4, regionalna organizacja integracji gospodarczej, taka jak Unia Europejska, dysponuje liczbą głosów równą liczbie swoich członków będących jednocześnie państwami członkowskimi organizacji.

Zatem zgodnie z art. 35 COTIF, po uzgodnieniu zmian przez komisję ekspertów RID, wchodzi one w życie w odniesieniu do wszystkich umawiających się stron pierwszego dnia szóstego miesiąca następującego po miesiącu, w którym Sekretarz Generalny powiadomił o nich umawiające się strony. Umawiająca się strona może wyrazić sprzeciw w terminie czterech miesięcy od dnia powiadomienia. W przypadku sprzeciwu jednej czwartej umawiających się stron zmiana nie wchodzi w życie.

Oczekuje się, że odnośne zmiany na podstawie niniejszego wniosku wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. i staną się wiążące dla Unii i państw członkowskich, stanowiąc integralną część dorobku prawnego Unii, chyba że strony zgłoszą wystarczającą liczbę sprzeciwów.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

3.1. Wyłączne kompetencje Unii

Dodatek do załącznika I do decyzji Rady 2013/103/UE z dnia 16 czerwca 2011 r. zawiera wykaz aktów prawnych Unii Europejskiej, za pośrednictwem których Unia wykonywała swoje kompetencje i które obowiązywały w chwili zawarcia umowy między UE a OTIF. Dyrektywa 2008/68/WE w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych⁴ znajduje się w tym wykazie.

Art. 1 dyrektywy 2008/68/WE stanowi, że załącznik do RID ma zastosowanie do transportu kolejowego towarów niebezpiecznych w obrębie państw członkowskich lub pomiędzy nimi, z wyjątkiem tych państw członkowskich, które nie posiadają systemu kolejowego. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2008/68/WE dotyczącym krajów trzecich „transport towarów niebezpiecznych pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi jest dozwolony pod warunkiem zgodności z przepisami ADR⁵, RID lub ADN⁶, o ile nie zastrzeżono inaczej w jej załącznikach”.

W tym celu Komisja została upoważniona do dostosowania załącznika II sekcja II.1 do dyrektywy 2008/68/WE w drodze aktu delegowanego, zgodnie z art. 8 dyrektywy.

3.2. Stanowisko, jakie należy zająć

Zmiany w regulaminie RID wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii i należy ustalić stanowisko Unii.

Projekt decyzji Rady przewiduje w swoim art. 1 wykaz planowanych zmian.

⁴ Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

⁵ Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zawarta w Genewie w dniu 30 września 1957 r.

⁶ Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych zawarta w Genewie w dniu 26 maja 2000 r.

Jak już wspomniano, w trakcie przygotowywania obecnych zmian zasięgnięto opinii dużej liczby ekspertów z sektora publicznego i prywatnego. W większości przypadków zalecane działanie zostało uzgodnione jednomyślnie.

Zgodnie z pkt 2.4 załącznika III do decyzji Rady 2013/103/UE Komitet ds. Transportu Towarów Niebezpiecznych, ustanowiony na mocy dyrektywy 2008/68/WE, przeprowadził wstępną dyskusję na temat planowanych zmian na swoim posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2019 r. i propozycja została pozytywnie przyjęta przez wszystkich uczestników.

Ponadto Komisja zorganizowała unijne posiedzenia koordynacyjne na wszystkich etapach procesu negocjacji w sprawie tych zmian.

Planowane zmiany zostały uznane za właściwe dla bezpiecznego transportu materiałów niebezpiecznych w opłacalny sposób, biorąc pod uwagę postęp technologiczny, a zatem można je poprzeć.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁷.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Akt, który ma przyjąć komisja ekspertów RID, stanowi akt wywołujący skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący dla Unii na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 6 RID, zgodnie z którym załącznik, który ma zostać zmieniony, stanowi integralną część rozporządzenia.

Co więcej art. 1 dyrektywy 2008/68/WE stanowi, że załącznik do RID ma zastosowanie do transportu kolejowego towarów niebezpiecznych w obrębie państw członkowskich lub pomiędzy nimi, z wyjątkiem tych państw członkowskich, które nie posiadają systemu kolejowego. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2008/68/WE dotyczącym krajów trzecich „transport towarów niebezpiecznych pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi jest dozwolony pod warunkiem zgodności z przepisami ADR, RID lub ADN, o ile nie zastrzeżono inaczej w załącznikach”.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umowy.

W związku z tym proceduralną podstawę prawną wnioskowanej decyzji stanowi art. 218 ust. 9 TFUE.

⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma zostać zajęte stanowisko w imieniu Unii.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść decyzji dotyczą transportu kolejowego towarów niebezpiecznych.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 91 TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 91 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ decyzją komisji ekspertów RID wprowadzone zostaną zmiany w załączniku do RID, po jej przyjęciu należy opublikować informacje na temat wyniku posiedzenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 56. sesji Komisji Ekspertów ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych w ramach Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami w odniesieniu do niektórych zmian w załączniku C do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91, w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia przystąpiła do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami z dnia 9 maja 1980 r., zmienionej protokołem wileńskim z dnia 3 czerwca 1999 r. („COTIF”), na mocy decyzji Rady 2013/103/UE¹.
- (2) Wszystkie państwa członkowskie, z wyjątkiem Cypru i Malty, są państwami członkowskimi COTIF.
- (3) Zgodnie z art. 6 COTIF międzynarodowa komunikacja kolejowa i dopuszczenie taboru kolejowego do użytkowania w komunikacji międzynarodowej podlegają przepisom wymienionym w tym artykule, w szczególności „Regulaminowi międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID)”, stanowiącemu załącznik C do Konwencji.
- (4) Dyrektywą 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady² ustanowiono wymagania dotyczące drogowego, kolejowego lub śródlądowego transportu towarów niebezpiecznych w obrębie państw członkowskich lub między nimi, poprzez odniesienie do RID.
- (5) Zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. d) COTIF Komisja Ekspertów ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych („komisja ekspertów RID”) w ramach Międzyrządowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF) może przyjąć zmiany do załącznika do RID.
- (6) W trakcie swojej 56. sesji w dniu 27 maja 2020 r. komisja ekspertów RID ma przyjąć zmiany w celu dostosowania załącznika do RID do postępu naukowo-technicznego.

¹ Decyzja Rady 2013/103/UE z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie podpisania i zawarcia Umowy między Unią Europejską a Międzyrządową Organizacją Międzynarodowych Przewozów Kolejami w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) z dnia 9 maja 1980 r., zmienionej protokołem wileńskim z dnia 3 czerwca 1999 r. (Dz.U. L 51 z 23.2.2013, s. 1).

² Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

- (7) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach komisji ekspertów RID, gdyż zmiany w regulaminie RID będą wiążące dla Unii.
- (8) Planowane zmiany dotyczą norm technicznych mających na celu zagwarantowanie bezpiecznego i efektywnego transportu towarów niebezpiecznych, uwzględniając jednocześnie postęp naukowo-techniczny w tym sektorze oraz opracowywanie nowych substancji i artykułów stwarzających zagrożenie podczas transportu.
- (9) Planowane zmiany zostały uznane za właściwe do celów bezpiecznego transportu materiałów niebezpiecznych w racjonalny pod względem kosztów sposób, a zatem można je poprzeć.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 56. sesji Komisji Ekspertów ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych („komisja ekspertów RID”) w ramach Międzypaństwowej Organizacji Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF) w ramach Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami z dnia 9 maja 1980 r., zmienionej protokołem wileńskim z dnia 3 czerwca 1999 r., określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Niewielkie zmiany w dokumentach, o których mowa w załączniku, mogą zostać uzgodnione przez przedstawicieli Unii w komisji ekspertów RID bez konieczności podejmowania kolejnej decyzji przez Radę.

Artykuł 2

Decyzje komisji ekspertów RID po ich przyjęciu zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ze wskazaniem daty ich wejścia w życie.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*